

Viața omului de azi

 ALEXANDRU-CHRISTIAN TELL

Nu cred că trăim pentru omul de mâine. După cum nu trăim nici pentru omul de azi. Aceasta cere liniște a sufletului, maturitate a minții, concepție a vieții.

Exact ceea ce ne lipsește nouă.

Omul, pentru a se putea construi și pentru a putea, la rândul său, construi, are nevoie de anumite elemente de bază, de un minimum de certitudini, rezultate ale propriei gândiri sau ale gândirii colective. Caracteristica timpului nostru este tocmai totala dezorientare produsă de seria întregă de noi elemente și de completa răsturnare a valorii noțiunilor ce până la un moment dat păreau imuabile. Zbuciumul oamenilor zilei de astăzi este tocmai încercarea de ajustare a inteligenței lor la datele noi ce le întâlnesc. Asemenea sălbaticilor în fața primelor aparițiuni ale civilizației, oamenii timpului nostru simt că au pierdut unitatea de măsură cu care să judece noile elemente cu care iau contact, pentru a le putea integra.

Omul de azi se simte gol și singur. Și, cu instinctul animalului ce se vrea ocrotit, se agață de orișice i-ar putea da iluzia unei certitudini. Ați observat nenaturala creștere de după război a diverselor curente populare? Omul trebuie să creadă și, numai la umbra acestei credințe, să mai încerce să și gândească. În momentul în care religia nu-i mai servește la nimic, în momentul în care toate elementele materiale se întrec să-i răstoarne acel minimum de certitudini pe care omul își crease viața, el se agață de orișice idee, se zvârle în brațele

oricărui om pentru necesitatea de a se simți în funcție de ceva, pentru necesitatea de a avea ceva cert pe care să-și poată sprijini eul său.

Ideea pe care o servește, omul pe care-l servește îi este indiferent. Ceea ce îl interesează este propria lui liniște. Zbuciumul gândirii îl lasă dintr-adins pe umerii altora, aceasta constituind condiția însăși a „fericirii” lor.

Ce sunt ei decât oameni care caută să se atașeze, să se aservească, să se prostitueze chiar, în schimbul acelei siguranțe menite să le redea liniștea și să le servească de scuză a vieții lor?

Compromisurile nu-i mai satisfac. Necesitatea organică a certitudinilor se transformă în sete de absolut.

Omul care odată își făurise un ideal de fericire din echilibru nu-și mai găsește liniștea decât în pozițiile definite, extreme. Rațiunea este înlocuită de instinct. Și instinctul nu suportă înfrânări. Și iată-i pe oamenii de azi transformându-și viața fără justificare, curente populare formându-se pe baze mistice. Iată exaltarea și

frenezia în care oamenii timpului meu trăiesc.

Privind la oamenii timpului meu, am senzația că asist la o imensă întrecere în care fiecare luptă nu spre a ajunge la ținta urmărită, ci aleargă cu frenezia dezesperării pentru a nu fi ajunși din urmă de ceea ce-i obsedează, de ceea ce îi urmărește pe toți, de revelația golului din ei.

Priviți-i în plină luptă: nu-i veți vedea cu figura beată de fericirea țintei ce sunt gata să atingă, ci crispați de teama celui ce-i urmărește.

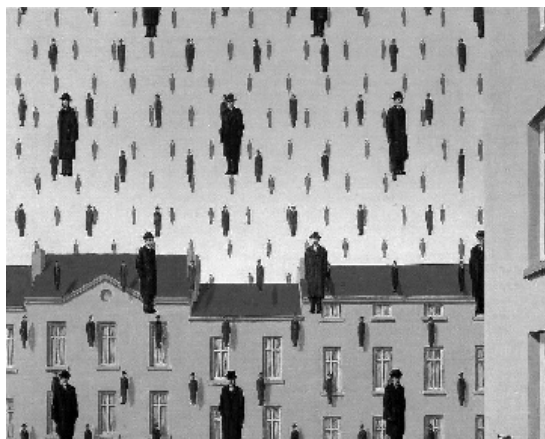
Și câteodată mă întreb dacă în lupta aceasta, ce o duc cu ei înșiși, este mai mare dorința de a înfrânge decât aceea de a se poticni odată și de a simți, în fine, cum umbra ce îi urmărește le pune mâna pe umăr și îi face să realizeze adevărul.

Poticniți-vă, oameni ai timpului meu.

Cu riscul de a vă rupe gâtul.

Dar mai ales cu riscul de a deveni oameni.

După *Criterion*, revistă de artă, literă și filosofie, București, 15 octombrie 1934

Golconde